

beskyttelsesloven, som fandt sted i 1984 og 1986, og som bortset fra en skærpelse af frihedsstraffen uændret er overført til lov nr. 358 af 6. juni 1991 om miljøbeskyttelse, (se lovforslag nr. L 74, Folketingstidende 1990-91 (2. samling), forhandlingerne sp. 816, 1971, 6590 og 6769 og tillæg A sp. 1479, tillæg B sp. 961 og tillæg C sp. 695).

I lovforslaget indgår en skærpelse af straffen for at volde skade på unge under 18 år.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Ad stk. 2

Det er en betingelse for anvendelse af forhøjet frihedsstraf, at overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og at der foreligger mindst en af de omstændigheder, der er nævnt i nr. 1 eller nr. 2.

Indtil videre har frihedsstraf ikke været anvendt over for overtrædelser af arbejdsmiljøloven. Som følge af den skærpelse, der er tilsigtet med den nugældende affattelse af straffebestemmelsen, må det imidlertid antages, at spørgsmålet om frihedsstraf vil få en vis større praktisk betydning i fremtiden.

Som nævnt i de almindelige bemærkninger er det fundet hensigtsmæssigt at følge den udvikling, som er sket på miljøområdet.

Folketinget har tidligere på året vedtaget en ny lov om miljøbeskyttelse (lov nr. 358 af 6. juni 1991), der træder i kraft den 1. januar 1992. I forbindelse med Folketingets behandling af lovforslaget blev strafferammen på 1 års fængsel forhøjet til 2 års fængsel. I bemærkningerne til ændringsforslaget om forhøjelsen udtalte Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg:

»Ændringen indebærer, at strafferammen for grove overtrædelser af miljøbeskyttelsesloven hæves fra fængsel i 1 år til fængsel i 2 år.

Ændringen understreger et almindeligt ønske om strengere straffe på miljøområdet. Samtidig opnås der mulighed for at foretage varetægtsfængsling i miljøsager, idet grænsen herfor er, at strafferammen for det strafbare forhold skal være minimum 1½ års fængsel. En forhøjelse af strafferammen forventes også at medføre en væsentlig forhøjelse af bødeniveauet.

Det bemærkes, at hver enkelt af de i stk. 2 omtalte skærpede omstændigheder hver for sig bør få indflydelse på strafudmålingen.«

Ved ændringen i 1990 af § 82 i lov om arbejdsmiljø (se lovforslag nr. L 121, Folketingstidende, forhandlingerne sp. 4605, 5265, 9312 og 9971, tillæg A sp. 3267, tillæg B sp. 983 og tillæg C sp. 755) blev det i bemærkningerne til lovforslaget anført, at ved udvik-

delse af strafferammen, kom den i øvrigt til at svare til, hvad der var gældende efter miljøbeskyttelsesloven. Det må derfor anses for hensigtsmæssigt, at arbejdsmiljøloven følger den sidste ændring af miljøbeskyttelsesloven.

Ad stk. 2, nr. 1

Ifølge Arbejdstilsynet dør 12 børn og unge hvert år som følge af arbejdsskader, 2.000 får anmeldt en arbejdsbetinget lidelse og 13.000 børn og unge er udsat for en arbejdsulykke.

En kampagne, som Arbejdstilsynet gennemførte i efteråret 1990 på 4.200 virksomheder, viste bl.a., at 20 pct. af arbejdsgiverne havde ladet børn og unge arbejde under ulovlige forhold.

Undersøgelser foretaget af de arbejdsmedicinske klinikker i Århus og Ringkøbing Amtskommuner i 1990 viser, at 33 pct. af de unge bliver udsat for ulovlige kemiske påvirkninger, og at godt 14 pct. har fået forbrændinger, knoglebrud eller andre arbejdsskader.

Samtidig viser flere forskellige undersøgelser, at mellem 70 og 80 pct. af børn og unge under 18 år har fritidsjob.

Arbejdsmiljøproblemerne i relation til unge mennesker under 18 år er altså omfattende.

Det har arbejdsministeren søgt at råde bod på ved at udstede flere bekendtgørelser, senest bekendtgørelse nr. 103 af 5. februar 1989 om unges farlige arbejde med ændring af 21. december 1989, bekendtgørelse nr. 883.

De nævnte undersøgelser m.v. har dog vist, at børn og unge ikke er tilstrækkeligt beskyttet.

Lovforslaget skal derfor ved dets vedtagelse ses som en klar tilkendegivelse fra Folketinget om, at unge mennesker under 18 år har krav på en særlig beskyttelse på arbejdsmarkedet, og at der derfor er et ønske om, at der bør idømmes strengere straffe til dem, der volder skade på børn og unge.

Ad stk. 2, nr. 2

Der har i mange år været tale om, at det ikke skal kunne betale sig at overtræde arbejdsmiljølovgivningen. I enkelte oplagte sager som f.eks. om manglende afstivning af rendegrave har den økonomiske sanktion taget højde for den opnåede besparelse ved overtrædelse af lovgivningen.

Der har dog fra anklagemyndigheden og Arbejdstilsynet ikke været gjort en konsekvent indsats for at søge således opnåede ekstra fortjenester inddraget.

De såkaldte burhønsager har ellers vist, at der er muligheder for at komme igennem over for domstolene med krav om inddragelse af en opnået økono-